

Secretariaat: G.M.H. van de Velde,
Vincent van Goghlaan 20,
7545 RN Enschede.
e-mail: secr.LL@lonnekerland.nl
☎ 053 434 53 95

Stichting Lonneker Land

Aan

De Gemeenteraad
Gemeente Enschede
Postbus 20, 7500 AA Enschede
E-mail: postbus20@enschede.nl

Enschede, 18 december 2020

Onderwerp: **Zienswijze Ontwerp Bodembeheernota Vliegbasis Twenthe**

Geachte raadsleden,

De bodembeheernota 2011-2020 is niet meer adequaat en behoeft op zijn minst een herziening. Het is ongewenst om gedurende de voorgestelde periode tot uiterlijk 30 december 2022 gebruik te maken van de beheernota.

In deze zienswijze geven we een aantal inconsistenties in de huidige bodembeheernota aan en stellen we een aantal vragen over het beleid dat op basis van deze bodembeheernota is en wordt gevoerd.

In het document "Bodembeheernota 2011-2020" is de geldigheidsduur tot eind december 2020 vastgelegd. Waarom wordt het einde van de geldigheidsduur van de bodembeheernota niet aangegrepen om het grondbeleid van Technology Base onder de regels van het Twentse **regionale beleid** te stellen waaronder ook de overige terreinen in de gemeente Enschede vallen?

Op 15 april 2013 heeft de raad volgens stuknr. 16527 d.d. 26 februari 2013, de bodembeheernota 2011-2020 vastgesteld, waarbij aangegeven is dat het beleid uiterlijk in 2020 moet worden herzien.

Een jaar geleden heeft B&W besloten de bodemkwaliteitskaart van de gebieden van de voormalige vliegbasis Twenthe met een jaar te verlengen tot eind 2020 omdat de bodembeheernota tot eind 2020 geldig is. Als argument is aangevoerd: "**Argumenten**

1.1 De werkingsduur van de huidige kaart is verlopen en dat belemmert de huidige werkwijze. Het gekozen beleid voldoet in de praktijk. Technology Base kan met dit huidige beleid goed werken, de vrijkomende grond kunnen zij binnen hun terreingebied verwerken en daarmee worden de kosten en de administratieve lasten beperkt".

In hetzelfde besluit is aangegeven: "*Voor het maken van een bodemkwaliteitskaart is veldwerk noodzakelijk en dit kost tijd. De verwachting is dat eind 2020 de kaart en het nieuwe beleid ter vaststelling wordt aangeboden aan college en raad.*"

Welk **veldwerk** is er ten behoeve van de vernieuwing van de bodemkwaliteitskaart in het jaar 2000 verricht en hoever is de voorbereiding van de nieuwe bodemkwaliteitskaart inmiddels gevorderd?
Waarom wordt de invoering van een nieuwe bodemkwaliteitskaart uitgesteld samen met het voorstel om de bodembeheernota te verlengen?

Via een koppeling aan de verlenging van een bodembeheernota is het ook de bedoeling om de bodemkwaliteitskaart van de Voormalige Vliegbasis Twenthe te verlengen.

Is deze nieuwe verlenging van de bodemkwaliteitskaart wettelijk mogelijk en welke besluitvorming is daarvoor nodig. Welke evaluaties dienen daaraan voorafgaand worden uitgevoerd?

In het navolgende geven wij aan dat het argument dat de beheernota in de praktijk voldoet in 2020 niet houdbaar is gebleken.

De rijksoverheid heeft, om te voorkomen dat het grond- en bodembeleid belemmerd wordt door beleids- vernieuwing ten gevolge van nieuwe inzichten in de schadelijkheid van PFAS en daaraan gerelateerde stoffen in de bodem een “Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS houdende grond en baggerspecie” afgegeven. (<https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/wet-regelgeving/bbk/grond-bagger/handelingskader-pfas/tijdelijk/>).

Het argument dat de PFAS-regeling van het rijk nog niet definitief is vastgesteld betekent niet dat de PFAS-problematiek genegeerd kan worden. Worden bovengenoemde richtlijnen opgevolgd indien de bodembeheernota 2011-2020 verlengd wordt?

Waarom is het bestaan van deze richtlijnen niet voldoende om nu nieuw grondbeleid vast te leggen waarin rekening gehouden wordt met de komende wetgeving op PFAS-gebied?

Is er nieuw bodemonderzoek nodig voor een nieuwe bodemkaart?

Kan een nieuwe bodemkaart onderdeel worden van het regionale Twentse Bodemkwaliteitskaart Twente? Zo nee, waarom niet?

Het terrein van de Voormalige vliegbasis Twenthe is opgedeeld in een aantal zones. De ontwikkelingsfase van de verschillende zones van het terrein divergeert. Kunt u de behoefte aan één gebied-specifiek grondbeleid voor de gezamenlijke zones duidelijk maken?

Hoe verklaart u dat er met het verlengen van de bodembeheernota kostenbesparing wordt bereikt?

Waaruit bestaat de kostenbesparing die verkregen wordt door het verlengen van de bodembeheernota?

Zijn de onderzoekskosten niet noodzakelijk indien een nieuwe kwaliteitskaart en bodembeheernota pas over twee jaar gereed zullen zijn?

In de bodembeheernota is vastgesteld dat de vervuilde uitgegraven grond (mits die aan de in de nota gestelde kwaliteitswaarden voldoet) op de schonere grond van het perceel aan de Grefteberghoekweg mag worden gedeponereerd. Zonder die nota zou dat niet mogen omdat volgens de landelijke richtlijn vuile grond niet naar schone grond gebracht mag worden.

De bodembeheernota lijkt opgesteld te zijn voor het grondwerk ten behoeve van de realisatie van de Nieuwe Natuur en is daarvoor ook gebruikt. Daarbij zijn twee uitkijpunten als “spottershill” in het gedeelte Nieuwe Natuur gerealiseerd op basis van de bodembeheernota. Nu blijkt deze nota ook voor de verdere realisatie van het industrieterrein en de woongebieden die onder beheer van TB vallen te worden gebruikt. Is het de bedoeling dat de verlengde bodembeheernota ook voor de oprichting van een “nieuwe spottershill” aan de Grefteberghoekweg wordt gebruikt? Dat is verwarrend omdat de spottershill die al bij de EHS (Nieuwe Natuur) is gerealiseerd ook zo wordt aangeduid.

Het perceel aan de Grefteberghoekweg voldoet niet aan de bestemmingsplaneisen voor de inrichting van een gronddepot of een spottershill.

De argumentatie voor verlenging van de bodembeheernota (en daarmee impliciet ook voor de bodemkwaliteitskaart) dat het daarop gebaseerde beleid goed voldoet, wordt niet bevestigd in de praktijk. Er is een bezwaarschrift van de Stichting Lonneker Land betreffende de aanleg van een gronddepot aan de Grefteberghoekweg bij de gemeente in procedure. Dit bezwaarschrift is op 6 juli 2020 ingediend tegen de afwijzing van een handhavingsverzoek (ingediend op 20 februari 2020) betreffende het in strijd met de geldende voorschriften inrichten van een gronddepot op een perceel aan de Grefteberghoekweg. Dat het bezwaarschrift nog steeds niet afgehandeld is duidt er op dat de huidige bodembeheernota onvoldoende houvast geeft om grondverzet op de voormalige vliegbasis conform wettelijke voorschriften uit te voeren.

De Stichting Lonneker Land heeft in haar brief d.d. 20 febr. 2020 gevraagd:

“Hoe wordt er invulling gegeven aan het voorzorgbeginsel ten aanzien van PFAS?”

Uit antwoord van B&W is gebleken dat Technology Base aanvullende bodemonderzoeken heeft laten verrichten ter plaatse van de nieuw te realiseren werken.

De kosten t.b.v. nieuwe regelgeving moeten ook bij het verlengen van de huidige bodembeheernota gemaakt worden. Welke extra kosten moeten er worden gemaakt om nieuw bodembeleid vast te stellen op basis van nieuwe overheidsvoorschriften inzake PFAS?

Is het u bekend dat bij de nulmetingen voor het perceel Grefteberghoekweg de waarden PFAS en GenX zijn uitgezonderd? Dit is ongewenst uit het oogpunt van zorgvuldig milieubeleid:

"Projectomschrijving: Nulsituatie bodemonderzoek toekomstige depotlocatie (Spottershill) aan Grefteberghoekweg in Enschede" d.d. 20 december 2019, uitgevoerd door Ortageo:

*3 ONDERZOEKSSTRATEGIE De locatie is onderzocht volgens de strategie voor de ‘vaststelling nulsituatie bij een toekomstige bodembelasting’ (NUL). De bovengrond en het grondwater zijn op standaardpakket geanalyseerd. **Op verzoek van de opdrachtgever is geen rekening gehouden met onderzoek naar PFAS en GenX.***

Wat is de reden voor deze uitzondering? Hoe verhoudt zich die uitzondering tot de uitspraak dat alle regelgeving voor PFAS en gerelateerde verontreinigingen voldoet?

Het is bevreemdend dat landelijke nieuwe richtlijnen op PFAS-gebied belemmerend zijn voor het opstellen van een nieuwe Bodembeheernota en niet voor het uitvoeren van grondtransporten en grondopslag van grond waarvan op grond van bodemonderzoek duidelijk is dat er PAK of andere vervuiling aanwezig is.

Wanneer en op welke wijze wordt het gebied-specifieke grondbeleid voor de Voormalige Vliegbasis Twente omgezet naar het regionale grondbeleid Twente? Zou dat ook nu reeds kunnen?

Met vriendelijke groet,

Namens de Stichting Lonnekerland,

Hans Wallinga, voorzitter

George van de Velde, secretaris